

J.P. „GRADSKO GROBLJE“ d.o.o. ZENICA
ZENICA, Školska br.1
Broj: 979/23

IZVJEŠTAJ

O POSLOVANJU J.P. „GRADSKO GROBLJE“ DOO
ZENICA

Zenica, maj 2023. godine

I OSVRT NA ODLUKU O OSNIVANJU I REALIZACIJE FUNKCIJE J.P. „GRADSKO GROBLJE“ d.o.o. Zenica

J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica osnovano je 01.10.1967.godine. Od 30.01.1990.godine preduzeće je poslovalo pod nazivom J.P. „Gradsko groblje“ Zenica na osnovu Odluke osnivača SO-e Zenica br.56/90 te kao takvo je upisano kod Registra suda u Zenici pod rješenjem broj: UL-392/90 radi obavljanja slijedećih djelatnosti:

- ukopavanje preminulih lica
- čišćenje, održavanje, čuvanje i izgradnja grobova i grobalja
- ekshumacija i prenos umrlih lica
- izrada i montaža nadgrobnih spomenika i spomen-kosturnica te
- ostali srodni poslovi

Vijeće općine Zenica na sjednici održanoj 16.11.2006.godine donijelo je Odluku o usklađivanju Statuta J.P. „Gradsko groblje“ Zenica sa Zakonom o privrednim društvima/Zakon o javnim preduzećima, broj 01-1-20509/06.

Shodno pomenutoj Odluci tokom 2007. godine izrađen je novi Statut J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica. Isti je usvojen od strane nadležnih organa i ovjeren kod notara.

Prema Rješenju o registraciji br. 043-0-REG-08-002345 izdanom od strane Općinskog suda u Zenici dana 04.10.2009. godine preduzeće posluje kao Javno preduzeće „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica sa proširenom radnom djelatnošću koja se odnosi na prethodno pomenute kao i:

- prihvatanje i zbrinjavanje patoanatomskog otpada,
- prihvatanje i zbrinjavanje animalnog otpada,
- proizvodnja i promet cvijeća, vijenaca, ikebana i dr.,
- promet lampiona, svijeća i dr.,
- zanatski radovi u niskogradnji,
- klesarski radovi u građevinarstvu i sl.,
- proizvodnja AB elemenata građevinske galanterije.

Proširenje radnih aktivnosti omogućava obavljanje mnogo šireg dijapazona poslova, te znatno bolju uposlenost ljudskih i tehnoloških kapaciteta.

Pravna legislativa koja reguliše komunalne djelatnosti nije praćena zakonskim aktima u smislu donošenja Zakona o grobljima na nivou FBiH.

Zakon o komunalnim djelatnostima na nivou ZDK vrlo šturo se dotiče djelatnosti preduzeća. Još 2009.godina preduzeće je prema Osnivaču uputilo Prijedlog Odluke o grobljima koja nije nikada stupila na snagu, te smo u martu 2018.godina prema Osnivaču uputili Nacrt Odluke o grobljima, tako da je i dalje na snazi Odluka o grobljima broj:01-023-253/91 od 07.11.1991.godine.

II KADROVSKA PROBLEMATIKA

Na dan 31.12.2022. godine u J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica bilo je zaposleno **32 radnika**. Od pomenutih 32 radnika isti su raspoređeni u slijedeće organizaciono-radne cjeline:

1. pogrebno-uslužna,
2. portirska,
3. klesarsko-građevinska,
4. transport i održavanje,
5. zajednički poslovi

Struktura radnika prema tipu i trajanju radnog angažovanja je slijedeća:

- 32 radnika su imali Ugovore na neodređeno vrijeme,

Tokom 2022.godine sa dva radnika preduzeća zaključen je sporazumni raskid Ugovora o radu na neodređeno vrijeme, 1 radnik je otišao u zasluženu penziju i 1 radniku je uručen otkaz Ugovora o radu bez poštivanja otkaznog roka zbog više težih povreda radne discipline.

21.09.2021.godine izvršene su izmjene i dopune Statuta preduzeća po nalogu Skupštine preduzeća. Shodno tome izmjene i dopune su implementirane kroz interna akta preduzeća (Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Organizaciona šema i Odluka o metodologiji vrijednovanja radnih mjesta sa koeficientom složenosti poslova radnih mjesta).

Po usvajanju internih akata, tokom 2022.godine vršila se se kadrovska popuna upražnjenih radnih mjesta shodno zakonskim propisima i potrebama preduzeća.

Zadatak Uprave preduzeća je usmjeren na kvalitetnu kadrovsku popunu i podmlađivanje proizvodnog kadra obzirom na specifičnost djelatnosti kojom se bavi.

Radnici preduzeća su tokom 2022. godine bili organizacijsko-lokacijski raspoređeni kako slijedi:

- a) Direkcija firme 10 radnika
- b) Groblje „Crkvice“ 11 radnika
- c) Groblje „Prašnice“ 11 radnika

Potrebno je istaći da preduzeće više ne obavlja poslove ukopa svim danima u sedmici zbog prekovremenih sati i zakonskih odredbi u vezi istih.

Portirska služba (6 portira) je raspoređena po tri portira na oba groblja u periodu od 15.00 do 7.00. U sklopu upravne zgrade na groblju Crkvice nalazi se naplatno mjesto, cvjećara, pogrebna kapela, salon pogrebne opreme i pogon kamenoklesarije.

U direkciji preduzeća obavljaju se administrativno pravni poslovi i vrši naplata usluga i radova. Na groblju Prašnice nalazi se upravna zgrada sa pratećim objektima bez naplatnog mjesta.

KVALIFIKACIONA, RADNA, STAROSNA, SPOLNA I OBRAZOVNA STRUKTURA NAŠIH RADNIKA :

STAROSNA STRUKTURA	BROJ RADNIKA	%	RADNI STAŽ	BROJ RADNIKA	%	KVALIF. STRUKTURA	BROJ RADNIKA	%
Do 30 godina	2	6,45	Do 5 godina	5	16,33	VSS	7	22,58
30 - 35 godina	1	3,22	5-10 godina	4	12,90	VŠS	0	0,00
35 - 40 godina	5	16,13	10-15 godina	5	16,13	VKV	0	0,00
40 - 45 godina	4	12,90	15-20 godina	3	9,68	SSS	15	48,38
45 - 50 godina	6	19,35	20-25 godina	5	16,13	KV	7	8,82
50 - 55 godina	5	16,13	25-30 godina	5	16,13	PK	0	0,00
55 - 60 godina	5	16,13	30-35 godina	1	3,22	NK	2	6,45
60 - 65 godina	3	9,68	35-40 godina	3	9,68	NS	0	0,00
Preko 65 godina	∅	∅	Preko 40 godina	0	%	%	∅	%
UKUPNO:	32	100 %		32	100 %		32	100%

Iz prethodne tabele moguće je izvesti nekoliko zaključaka:

- kvalifikaciona struktura na svim obrazovnim nivoima je značajno poboljšana. Ovdje je značajno napomenuti da je nekoliko naših radnika kroz dodatno obrazovanje, seminare i kurseve dobilo dodatna znanja i certifikate potrebna za preduzeće.
- Od 32 radnika njih 10 ili 31,25 % je ženskog spola što je za firmu iz komunalne privrede čini visok procenat.
- Prosječna starost radnika je 50 godina sa tendencijom daljeg smanjenja starnosne dobi zbog odlaska starijih radnika u penziju u narednoj godini, te zbog planiranog prijema novih radnika.

III POSLOVNE AKTIVNOSTI

Radi dosljednosti provjere i lakše uporedivosti podataka Izvještaj o poslovanju za 2022.godinu je napisan u istoj formi kao što se pišu mjesečni izvještaji o radu s tim što se prezentuju kumulativni podaci za cijelu poslovnu 2022. godinu.

Osnovne karakteristike rada J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica u poslovnoj 2022.godini su slijedeće:

- Smanjena realizacija ukopa i ekshumacija,
- Povećana realizaciji kamenoklearskoj djelatnosti,
- Povećana realizacija u prodaji cvijeća i slično,
- Povećana realizacija u prihvatu i zbrinjavanju „Pato-anatomskog“ otpada,
- Smanjena realizacija u prodaji ili obnovi rezervacija grobnih mjesta,
- Povećana naplata taksi za montažu nadgrobnih obilježja,
- Povećana realizacija u prodaji pogrebne opreme,
- Smanjena realizacija naplate takse za održavanje grobnih mjesta,
- Smanjeni ostali prihodi (najam zemljišta, refundacije bolovanja).

III.1. POSLOVI UKOPA, INTERVENCIJA I EKSHUMACIJA

Tokom 2022.godine ukupno smo obavili **526 ukopa, 15 ekshumacija, 5 ukopa urne, 6 ukopa mrtvorodne djece i 8 ukopa u suhu grobnicu.**

Prema konfesionalnoj i lokacijskoj pripadnosti ukopi i ekshumacije su raspoređeni kako slijedi:

2021. godina	A	I	K	P	E	UKUPNO	PROCENTUALNO UČEŠĆE
CRKVICE	41	26	68	22	14	171	32,51%
PRAŠNICE	36	276	24	16	2	354	67,30%
LOKALNA GROBLJA	Ø	1 Nemila	Ø	Ø	Ø	Ø	0,19%
UKUPNO:	77	303	92	38	16	526	100,00%
PROCENTUALNO UČEŠĆE	14,64%	57,60%	17,49%	7,22%	3,04%	100,00%	%

Iz tabele je vidljivo da su više od dvije trećine ukopa obavljene na groblju Prašnice, dok je na groblju Crkvice ukopano očekivana-planska trećina svih ukopa.

Činjenica je da se groblje Crkvice vodi kao zatvoreno groblje, tj. groblje koje nema osnova za dalje širenje, te se na ovom groblju ukopi vrše samo po prethodno rezervisnim grobnim mjestima i grobnim mjestima gdje su već ukopana umrla lica (dubinski ukopi).

Situacija u vezi sa grobnim mjestima na groblju Prašnice je nešto bolja zbog slobodnih grobnih

površina na kojima će se vršiti ukopi za naredne dvije do tri godine.

Dugoročno gledajući kapacitet groblja Prašnice je raspoloživ za narednih dvije do tri godina tako da smo u svakom od prethodnih Izveštaja o poslovanju preduzeća sa opravdanim razlogom ukazivali na problem širenja kapaciteta groblja Prašnice kroz otkup okolne zemlje.

Realno je očekivati značajno povećanje broja ukopa na našim grobljima zbog nedostatka grobnih mjesta na lokalnim grobljima/mezarjima.

2022.godina je po broju ukopa manja od prethodne za **135 ukopa ili za 20,43 % djelomično i kao prestanka pandemije virusa Covid 19.**

Zbog svega navedenoga treba oprezno praviti planove ukopa i ekshumacija za 2023. godinu i to do maksimalno **520 - 550 ukopa i do 20 ekshumacija** što je svakako iznad prosjeka prethodnih godina u kojima broj ukopanih na oba groblja nije prelazio 520 ukopa.

Konfesionalna struktura ukopa je praktično na istom nivou zadnjih deset godina, te su odstupanja od prosjeka veoma mala, takoreći beznačajna.

Prema tipu ukopa u 2021. i 2022. godini je realizacija je slijedeća:

GODINA	OBIČNI UKOPI	DUBINSKI UKOP, UKOP U SPOMENIKU	UKUPNO
2021.	477	184	661
2022.	492	34	526

Iz tabele je vidljivo značajno povećavanje broja običnih (ukopa sa utroškom grobnog mjesta) u odnosu na broj ukopa u spomenik i ukopa sa produblivanjem grobnog mjesta.

Obzirom na povećan broj ukopa sa utroškom grobnih mjesta zahtjeva otvaranje novih grobnih polja, prvenstveno za lica islamske konfesiju.

Grobna polja predviđena za katoličku, pravoslavnu i ateističku konfesiju na groblju Prašnice mogu podnijeti dinamiku ukopa, te uz otvaranje novog grobnog polja za islamsku konfesiju, izvršit će se obezbjeđenje grobnih polja za ukop umrlih lica u narednoj godini.

Zbog statistike kao i zbog relativne participacije ukopanih lica po konfesionalnim grupama, raspored za zadnje dvije godine je slijedeći:

KONFESIONALNA GRUPA	ISLAMSKA	KATOLIČKA	PRAVOSLAVNA	ATEISTIČKA	UKUPNO
2021.GODINA	426	82	58	72	638+23EX
2022.GODINA	297	84	38	72	491+35EX

Iz priloženog je vidljivo da je broj ukopanih lica islamske vjeroispovjesti u padu u odnosu na druge dvije konfesije. Pretpostavka je da će se ovaj trend nastaviti sa blagom tendencijom povećanja ukupnog broja ukopanih lica na našim grobljima u narednim godinama zbog nedostatka grobnih mjesta na lokalnim/mjesnim grobljima.

Prema ukopnicima i saradnicima koji su tokom 2022.godine realizirali navedene ukope i ekshumacije slijedeći je raspored po mjesecima:

	01/21	02/21	03/21	04/21	05/21	06/21	07/21	08/21	09/21	10/21	11/21	12/21	UKUPNO
Komorac Enes	1	7,5	3	4,5	1,5	1,5	3,5	7,5	5,5	3,5	3	5,5	47,5
Čamđžić Ahid(*)	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Parganlija Enad(*)	4,5	13	1,5	2	0	0,5	1,5	1	2	3,5	0	2	31,5
Cančar Asmir	0	0	0	13,5	8	10	9,5	14,5	10	6,5	7	7,5	86,5
Dodorović Nebojša	11	7,5	1,5	3	3	4,5	3,5	9,5	1,5	5,5	6	7	63,5
Hasanić Amel	10	12,5	6	6,5	3,5	0	0	0,5	0	0	0	0	39
Poluh Asmir	5,5	5,5	3,5	0,5	2	4,5	0	1	0	4,5	1	2	30
Coloman Samir	7	6	6	4,5	3,5	2,5	2,5	3,5	4	0	2	4,5	46
Prešić Robert(*)	0	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5
Mujić Ibrahim	8	5	5	6,5	3,5	3	4	2	6	4,5	3	0	50,5
Cančar Amir	9	8,5	9	6,5	5,5	2,5	10,5	6	12	3	2,5	0,5	75,5
Spahić Muamer	0	0	0	5,5	2,5	4	4	5,5	9	3	4,5	7	45
Ćirić Admir (*)	1	0	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5
Montiljo Rafael (*)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
UKUPNO	60	71	36	53	33	33	39	52	50	34	29	36	526

Vidljivo je da je u ukopima i ekshumacijama ukupno učestvovalo 13 radnika od čega je njih 4 nije direktno uključeno u grobarske poslove. Radnici označeni znakom (*) su u stvari predradnik, stručni saradnik organizacije posla, ekološki tehničar, poslovođa i kamenoklesar. Oni su se na poslovima ukopa radno angažovali u slučajevima velikog dnevnog broja ukopa; zatim za dane rada za vikend, tokom ekstremnih vremenskih prilika, te za vrijeme praznika.

Prema tabeli najopterećeniji ukopnik je imao opterećenje **0,38 [ukopa/radnom danu]** na nivou jedanaest radnih mjeseci u godini. Smatramo da je navedeno opterećenje korektno po pojedinačnom radniku.

Shodno smanjenom broju ukopa u 2022.godini (526 ukopa) u odnosu na prethodnu godinu (661 ukopa) prihod po ovom osnovu je iznosio je 338.495,00 KM i manji je za 83.623,00 KM u odnosu na 2021.godinu (422.118,00 KM).

III.2.KAMENOKLESARSKA DJELATNOST

Od 2005. godine preduzeće je pokrenulo klesarsku djelatnost kako bi kroz dodatne aktivnosti povećalo promet i poslovni rezultat preduzeća.

Pored izrade i montaže novih nadgrobnih obilježja pogon klesarije se bavi poslovima rekonstrukcija i adaptacija postojećih nadgrobnih obilježja, te svim vrstama armiračko betonskih poslova.

Tokom 2022.godine u klesarskoj djelatnosti obavljani su slijedeći radovi iz klesarske djelatnosti:

Spomenici

- Dvostruki spomenik 16 komada,
- Nekompletan dvostruki spomenik 8 komada,
- Jednostruki spomenik 34 komada,
- Nišani sa stopom 15 komada,
- Nekompletan trostruki spomenik 2 komada,
- Grobnica 1 komada,

Rekonstrukcije

Temelji i staze

Jednostruki temelji 14 komada,

Dvostruki temelji 9 komada,

2021.godina	141.449,00[KM]
2022.godina	166.329,00[KM]

Za 2022.godinu proveden je postupak javnih nabavki kamena (mermeri i graniti). Primjenjen je okvirni sporazum za 2021. i 2022.godinu. Posebno su objavljeni postupci nabavke mermera, a posebno granita. Putem javnih nabavki postigli smo nižu ulaznu cijenu kamena i troškova obrade kamena tako da postajemo konkurentniji na tržištu. Na kvalitet ugrađenog kamena tokom 2022.godine nismo imali reklamacija, jer smo javnim nabavkama definisali da tražimo prvu klasu kamena. Prateći armiračko betonski radovi se rade sa dvije zone armature i sa R nosačima, a prema građevinskim normativima se ugrađuje beton u spomenike, tj. njihovu okolicu. Kvalitetan izbor kamena, kvalitetna obrade kamena i kvalitetni armiračko betonski radovi su za posljednju imali povećanje obima poslovanja kamenoklesarskoj djelatnosti koja se iskazala kroz uvećane prihode preduzeća u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 24.880,00 KM (ukupna vrijednost poručeni spomenika je veća, a u 2022.godini naplaćeno je po tom osnovu 166.329,00 KM, jer se korisnicima u cilju povećanja prodaje nudi otplata duga u ratama. Pod pretpostavkom da tokom 2023. godine neće doći do većih poremećaja na tržištu kamena i građevinskih materijala bilo bi odlično zadržati i eventualno uvećati finansijski rezultat u odnosu na 2022.godine.

III.3. PRODAJA CVIJEĆA I CVJEĆARSKJE GALANTERIJE

Krajem 2010. godine zvanično je krenula sa radom cvjećara u Crkvicama. Tokom 2021. i 2022. godine ostvareni su slijedeći prihodi:

2021	cca 56.711,00 [KM]
2022	cca 63.645,00 [KM]

Iz priložene tabele je vidljivo da je cvjećara u 2022. godini zabilježila rast prometa u odnosu na prehodnu godinu u iznosu od 6.934,00 KM. Znatn rast prodaje cvijeća i cvjećarske galanterije cca 10 % u odnosu na 2021. godinu uzrokovan je učestalijim posjetama grobljima zbog prestanka pandemije virusa Covid 19. Evidentan pad u ovoj djelatnosti preduzeće je osjetilo u prvoj polovini 2022. godine da bi u drugoj polovini godine zabilježen veći rast prodaje cvijeća i cvijetne galanterije. Takođe je bitno za napomenuti da je za nabavku prateće cvijetne galaterije (svijeće, lampioni, vjerska obilježja i sl.) proveden postupak javne nabavke, tako da smo dobili niže ulazne cijene i zaključili okvirni sporazum sa najpovoljnijem ponuđačem za 2022. godinu. Preduzeća će u narednom periodu nastaviti sa radnjama kvalitetnije marketinške propagande, obzirom na dislokaciju cvjećare Crkvice, te po sticanju značajnijih novčanih priliva pristupiti otvaranju cvjećare na groblju Prašnice.

III.4. PRIHVAT I ZBRINJAVANJE PATOANATOMSKOG OTPADA

Djelatnost u vezi sa prihvatom i zbrinjavanjem PA (pato anatomskog) otpada organizovana je sredinom 2012. godine i u zadnje dvije godine od KBZ Zenica prihvaćene su i zbrinute na groblju Prašnice slijedeće količine PA otpada:

2021. godine	cca 2.461,15 [kg]
2022. godine	cca 2.285,20 [kg]

Iz priloženog je vidljivo da se količina primljenog i zbrinutog "PA"-otpada stabilizovala na cca 2.200,00-2.500,00 [kg/godišnje]. Obzirom da smo 27.02.2022. godine na tenderu za zbrinjavanje PA otpada pobijedili sa ukupnom cijenom **9,90 [KM/kg]** nema razloga za bilo kakvu zabrinutost, jer imamo ekonomski interes da zbrinjavamo PA otpad za ovu cijenu. Pomenuta cijena je za cca. **24,24%** viša od prethodne cijene zbog provedene E aukcije, tako da smo u 2022. godini ostvarili prihod od cca **16.858,00 KM**.

Ugovor o preuzimanju i zbrinjavanju PA otpada od KBZ Zenica je potpisan na period od dvije godine (okvirni sporazum na dvije godine). Preduzeće je preduzelo sve potrebne radnje kako bi isti mogli preuzeti i adekvatno zbrinuti na groblju Prašnice u skladu sa zakonskim propisima.

III.5. PRODAJA I OBNOVA REZERVACIJA GROBNIH MJESTA

Tokom 2022. godine nastavljen je pozitivan trend prodaje/obnove prethodno rezervisanih grobnih mjesta na oba groblja, te za izvršena prodaja **215** novih rezervacija grobnih mjesta i izvršeno je

104 obnova prethodno rezervisanih grobnih mjesta.

U nominalnom iznosu u 2022.godini preduzeće je ostvarilo prihod u iznosu od **118.913,00 KM**, te je u odnosu na prethodnu godinu (**150.336,00 KM**) ostvarilo pad u iznosu od **31.423,00 KM**. Obzirom na trend iz prethodnih godina možemo zaključiti da su 2020. i 2021.godina bile rekordne po prodaji/obnova rezervacija grobnih mjesta, a da 2022.godine se rezervacije grobnih mjesta vraćaju na uobičajeni broj.

III.6. TAKSA ZA MONTAŽU I REKONSTRUKCIJU SPOMENIKA

U 2021.godini priliv je iznosio **68.712,00 KM**, dok je za 2022.godinu priliv po ovom osnovu iznosio **87.105,00 KM**. Rast priliva leži u činjenici da gore navedeni novčani iskazi predstavljaju takse za montažu i rekonstrukciju koju uplaćuju eksterni kamenoklesari našem preduzeću. Direktna je posljedica povećanog broja ukopa na oba naša groblja uzrokovanih pandemijom Covid 19, a nadgrobna obilježja se postavljaju na godišnjicu ukopa, što je ujedno rezultiralo uvećanim obimom posla kamenoklesarskim obrtima koja vrše uplate taksi za montažu spomenika na našim grobljima.

III.7. PRODAJA POGREBNE OPREME

U tekućoj godini preduzeće je ostvarilo rast prodaje pogrebne opreme u odnosu na 2021.godinu. Putem postupaka javnih nabavki odabran je ponuđač pogrebne opreme na period od godine dana.

U 2022.godini prodata su 42 drvenih sanduka, 33 komplet (tabut, bašluk, križ, utitahte, piramida, posteljina i sl.) i 8 limena sanduka.

Po ovom osnovu preduzeće je ostvarilo prihod u iznosu od **19.272,00 KM**, te je za **4.753,00 KM** ostvarilo veći prihod u odnosu na 2021.godinu (**14.519,00 KM**).

III.8. NAPLATA TAKSE ZA ODRŽAVANJE GROBLJA

Tokom 2022.godine preduzeće je ostvarilo zavidan priliv po osnovu naplate takse za održavanje. Kontinuiranim slanjem opomena prema dužnicima iz prethodnih perioda za posledicu je imalo naplatu takse za održavanje grobnih mjesta u iznosu od **321.050,00 KM**. U 2022.godini na mjesečnom nivou BH Pošte d.o.o.Zenica su ispostavljale račune našem preduzeću u iznosu od 100-150,00 KM ovisno o broju poslatih obavijesti o stanju duga. Primjetno da određenim dužnicima u više navrata šaljemo obavijesti, a da nemamo nikakve povratne informacije. Nepostojanje pravnih/bioloških slijednika iza umrle osobe, migracije stanovništva, loša ekonomska situacija u gradu utiču na naplatu taksi za održavanje grobnih mjesta tokom 2022.godini.

Obzirom da je na oba gradska groblja (Crkvice i Prašnice) ukopano cca 21.000 umrlih osoba, naplata ostvarena u 2022.godini ukazuje na visok nivou naplate i takođe daje u razmišljanje da bi Osnovač trebao u budžetu grada Zenica predvidjeti budžetsku stavku koja bi se odnosila za uplatu taksi za održavanje grobnih mjesta za umrla lica koja nemaju pravnih/bioloških slijednika.

III.8. OSTALI PRIHODI

Tokom 2022.godine preduzeće je od ostalih prihoda ostvarilo slijedeće prihode(refundacije bolovanja preko 42 dana u iznosu od **5.732,00 KM**, prihod od sudskog spora u iznosu od **2.732,00 KM**, prihodi od zakupa u iznosu od **523,00 KM** i donacije u iznosu od **85,00 KM**. U ukupnom iznosu ostali prihodi iznose **9.072,00 KM**.

IV FINANSIJSKO POSLOVANJE

U narednoj tabeli je prikazano finansijsko poslovanje J.P."Gradsko groblje" d.o.o. Zenica za poslovnu **2022. GODINU** sa uporednim pokazateljima za zadnje dvije godine po vrstama prihoda, rashoda i poslovnog rezultata :

PRIHODI:

VRSTA PRIHODA	2022.	2021.
TAKSA ZA ODRŽAVANJE GROBLJA	321.050,00	345.539,00
POGREBNE USLUGE	338.496,00	422.118,00
IZRADA, MONTAŽA, SANACIJA, REKONSTRUKCIJA SPOMENIKA	166.329,00	142.449,00
PRODAJA ILI OBNOVA REZERVACIJA	118.913,00	150.336,00
TAKSA ZA MONTAŽU I REKONSTRUKCIJU SPOMENIKA	87.105,00	68.712,00
PRODAJA CVIJEĆA I SRODNIH STVARI	63.465,00	56.711,00
PRIHODI OD REFUNDACIJE BOLOVANJA I NAKNADA	5.732,00	7.199,00
ZBRINJAVANJE PA OTPADA	16.858,00	16.023,00
PRODAJA POGREBNE OPREME	19.273,00	14.519,00
ZAKUPNINE I SL.	523,00	0,00
DONACIJE I PRIHOD OD SUDSKOG SPORA	2.817,00	0,00
UKUPAN PRIHOD	1.144.058,00	1.223.885,00

Iz priložene tabele prihoda može se izvući nekoliko zaključaka i to:

- a.) **Taksa za održavanje grobnih mjesta** predstavlja jedan od osnovnih prihoda preduzeća Tokom 2022.godina vršena je akcija slanja obavijesti u vezi plaćanja taksi za održavanje grobnih mjesta.Međutim primjetno je da su za neka grobna mjesta

u više navrata slate obavijesti za plaćanje takse za održavanje, ali bezuspješno. Naplata u iznosu od 20 KM bez PDV cca 21.000 grobnih mjesta na oba groblja govori da naplaćeni iznosu u 2021. godini čini preko 80 % od ukupne naplate po ovom osnovu.

- b.) **Pogrebne usluge** koje takođe čine osnovni (najveći) prihod preduzeća su u 2022. godini ostvarili pad u iznosu od 83.622,00 KM. Pad prihoda po ovom osnovu je posljedica smanjenog broja ukopa (526 ukop) u odnosu na 2021. godinu (661 ukop). Na ovu vrstu prihoda ne možemo direktno uticati. Za očekivati je da se broj ukopa na grobljima Prašnice i Crkvice blago povećava zbog nedostatka grobnih mjesta na lokalnim grobljima koja nisu u nadležnosti našeg preduzeća. Treba istaći činjenicu na znatno povećanje običnih ukopa (ukopa u ledinu) na uštrb ukopa u postojeće spomenika ili po prethodno rezervisanim grobnim mjestima, što djeluje nepovoljno za preduzeće u pogledu utroška novih grobnih mjesta.
- c.) **Izrada, montaža, sanacija i rekonstrukcija spomenika** predstavlja dodatnu djelatnost preduzeća. Tokom 2022. godine dogovoreno je više spomenika, temelja i staza i rekonstrukcija nego u prethodnoj godini. Međutim u 2022. godina ostvaren je rast ove vrste prihoda za 23.880,00 KM u odnosu na 2021. godinu zbog povećanog broja narudžbi po dogovorenim spomenicima. Za 2022. godine ponovo je za nabavku kamena proveden postupak javnih nabavki koji je rezultirao boljom kvalitetom kamena, nižim ulaznim cijenama i kraćim rokovima izrade nadgrobnih obilježja.
- d.) **Prodaja ili obnova rezervacija** predstavlja jedan od većih prihoda preduzeća. U 2022. godini ostvaren pad prihoda po ovom osnovu u odnosu na za 2021. godinu i pad je iznosio 31.423,00 KM. Tendencija smanjenja ukopnih mjesta, koja će u skoroj budućnosti predstavljati problem u vezi sa osnovnom djelatnosti preduzeća, uzrokovalo je veću animiranost stavnovništva u vezi sa rezervacijama novih i obnovama postojećih rezervacija. U pogledu ostvarivanja novčanog priliva ova činjenica ide u prilog preduzeću, ali dugoročno smanjuje postojeći kapacitet grobnih mjesta, a takođe utiče na niže troškove ukopa po prethodno rezervisanim grobnim mjestima.
- e.) **Naplata taksi po osnovu montaže i rekonstrukcija spomenika** je u 2022. godini znatno je veća (za 18.393,00 KM) u odnosu na 2021. godinu. Direktna posljedica je povećanja obima poslovanja unutar osnovne djelatnosti, tj. poslova ukopa za što se veže izrada nadgrobnih spomenika koji obavljaju eksterni kamenoklesari. Naplata taksi predstavlja značajan prihod i ovisi od uplata eksternih kamenoklesara po dogovorenim spomenicima, temeljima i stazama koje dogovore sa strankama.
- f.) **Prihod od prodaje cvijeća i srodnih stvari** je u rastu u odnosu na 2021. godinu u iznosu od 6.754,00 KM. Prodaja cvijeća i srodnih stvari predstavlja dodatnu djelatnost preduzeća. Lokacija cvjećare na groblju Crkvice, neloyalna konkurencija, nelegalna prodaja cvijeća za vjerske praznike od strane fizičkih lica na platou groblja Crkvice, navike kupaca utiču na obim poslovanja unutar cvjećarske djelatnosti. Prestanak pandemija virusa Covid 19 i mogućnost posjeta grobljima rezultiralo je neznatno uvećanom prodajom cvijeća i srodnih stvari tokom 2022. godine. U narednom periodu ćemo nižim ulaznim cijenama kroz postupke javnih nabavki, kvalitetom cvijeća,

agresivnijim oglašavanjem, nuđenjem svojih usluga prema Osnivaču i javnim preduzećima pokušati povećati prihod po ovom osnovu. Očekujemo da nadležni organi inspekcije reaguju na nelegalnu prodaju cvijeća na oba naša groblja.

- g.) **Prihodi po osnovu potraživanja refundacije bolovanja** u iznosu od 5.732,00 KM posljedica je bolovanja preko 42 dana koja se odnose na dva radnika preduzeća. Nadamo se da će tokom 2023.godine biti što manji broj radnika koji će odsustvovati sa posla usljed bolesti.
- h.) **Prihod po osnovu zbrinjavanja PA (patoanatomskog) otpada** je veći za 835,00 KM u odnosu na 2021.godinu kao rezultat povećanja jednične cijene. Tokom 2022.godina potpisan je Okvirni sporazum sa KBZ Zenica u vezi sa preuzimanjem i zbrinjavanjem PA otpada. Putem javnog poziva smo učestvovali na E aukciji koju je raspisao KBZ Zenica, ali po višoj cijeni u odnosu na prethodni period za 24,24 % . Ugovor je potpisan na dvije godine. Naše preduzeće imalo interesa obavljati ove poslove i po nižoj staroj cijeni. Prethodno su poduzete zaštitne radnje u cilju propisnog odlaganja PA otpada na groblju Prašnice.
- i.) **Prihod po osnovu prodaje pogrebne opreme** je ostvario rast u 2022.godini (19.273,00 KM) u iznosu od 4.754,00 KM u odnosu na prethodnu godinu. Zadatak preduzeća je da u narednom periodu poveća obim prodaje pogrebne opreme. Cijene koje smo dobili kroz postupak javne nabavke pogrebne opreme, kvalitet proizvoda, jača medijska kampanja, opremljen pogrebni salon, stavljanje u rad mrtvačnice sa rashladnim uređajima bit će smjernice preduzeća u cilju povećanja prihoda po ovom osnovu.
- j.) U 2022.godini preduzeće je ostvarilo **prihod po osnovu izdavanja zemljišta** u iznosu od 523,00 KM. Prihod je realizovan na osnovu zakupa kioska na groblju Prašnice.
- k.) Tokom 2022.godina smo imali **prihod od donacija u iznosu od 85,00 KM..**
- l.) **Ostali prihodi** koji se odnose na dobivene donacije i prihode od sudskog spora, intervencije po nalogima Tužilaštva, izdavanje potvrda u vezi sa grobnim mjestima, pozitivne kamatne stope, naplatu prihoda po riješenim sudskim sporovima i svojom strukturom ne utiču bitnije na poslovanje preduzeća.
- m.) **Ukupan prihod** u 2022.godini iznosi 1.144.058,00 KM i manji je za 79.827,00 KM u odnosu na 2021.godinu. Struktura prihoda većim dijelom se odnosi na osnovnu djelatnost (poslovi ukopa, naplata taksi i rezervacije grobnih mjesta), a manjim na dodatne djelatnosti preduzeća (prodaja nagrobnih spomenika, cvijeća, pogrebne opreme i preuzimanje i odlaganje PA otpada).

Neto dobit prikazana kroz bilans uspjeha za 2022 .godinu iznosi 18.001,00 KM i za 94.712,00 KM je manja u odnosu na prethodnu godinu.

TROŠKOVI-RASHODI

VRSTA RASHODA/ TROŠKOVA	2022.	2021.
AMORTIZACIJA	11.693,00	38.390,00
NEMATERIJALNI TROŠKOVI	36.907,00	31.641,00
NABAVNA VRIJEDNOST CVIJEĆA I SL.	29.507,00	40.185,00
MATERIJALNI TROŠKOVI	126.619,00	103.934,00
PLATE I NAKNADE ZAPOSLENIKA	859.430,00	832.164,00
OSTALI RASHODI	5.796,00	4.370,00
NAKNADA OSTALIM LICIMA	11.874,00	14.029,00
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	36.157,00	29.824,00
FINANSIJSKI RASHODI	5.100,00	2.573,00
UKUPNI RASHODI/ TROŠKOVI	1.123.084,00	1.097.110,00

Iz tabele vrsta troškova/rashoda obrazloženi su isti prema pripadajućim grupama:

- a) Troškovi amortizacije iskazani u 2022. godini su za 26.697,00 KM **manji** u odnosu na prethodnu godinu kao posljedica smanjenog obima poslovanja, te primjene različitih amortizacionih stopa,
- b) Nematerijalni troškovi za 2022.godinu su veći za 5.296,00 KM u odnosu na prethodnu godinu. Sastavljeni su od slijedećih stavki: neproizvodne usluge (zdravstvene, komunalne, računovodstvene, revizorske, advokatske, notarske usluge, usluge štampanja i kopiranja, usluge zaštite od požara), troškovi reprezentacije, troškovi premija osiguranja, troškovi platnog prometa, troškovi poštanskih i telefonskih usluga, troškovi poreza, naknada, troškovi članskih doprinosa (privredna komora, udruženje poslodavaca, turistička zajednica), ostali nematerijalni troškovi (oglasi u štampi, pretplata na Službene novine, Naša riječ, deratizacija, dezinsekcija, ležanje umrlih u bolnici, troškovi reklamnog materijala),
- c.) Nabavna vrijednost cvijeća i sličnog je za 10.678,00 KM manja u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenog broja ukopa tokom godine. Sastavljena je od nabavne vrijednosti svježeg cvijeća i nabavne vrijednosti umjetnog cvijeća, lampinjona, ikebana, svijeća.
- d.) Materijalni troškovi u 2022.godini veći su za 22.685,00 KM u odnosu na prethodnu godinu. Sastavljeni su od utroška materijala za spomenika, utroška sirovina i materijala za izradu temelja, utrošak materijala za rekonstrukcije, potrošni materijal, utrošeni ostali materijal, kancelarijski materijal, utroška električne energije, utroška goriva i maziva, ostali troškovi energije i komunalija, otpis sitnog inventara u upotrebi, otpis HTZ opreme, otpis

- auto guma u upotrebi,
- e.) Plate i naknade radnicima veće su za 27.266,00 KM u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je tokom 2022.godine bio veći broj angažovanih radnika unutar preduzeća.
Za sve radnike izvršena je isplata plata, toplog obroka, prevoza i regresa, te su vršene redovite isplate za rad za dane vikenda, prekovremeni rad i čuvarima naknada za noćni rad.
- f.) Ostali rashodi u iznosu od 1.426,00 KM koji su sastavljeni od: manjkovi sirovina i materijala, porezno dozvoljenog rashoda (kalo, rastur, lom), ostali rashodi, rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina i usklađivanja početnog stanja,
- g.) Naknade ostalim licima su uvedene u tabelu i iskazane su kroz stavku plate i naknade drugim licima kao prošle godine.Sastavljene su od: naknada za članove Nadzornog odbora, vodne naknade, zaštita od nesreća, naknada za Ugovor o privremenim i povremenim poslovima i vodne naknade i manje su u odnosu na prethodnu godinu za 2.155,00 KM.
- h.) Troškovi proizvodnih usluga u 2022.godini su veći za 6.333,00 KM u odnosu na prethodnu godinu.Sastavljeni su od slijedeći troškova: troškovi usluga drugih lica (izrada slika, ispis slova, priprema, obrada i pjeskarenje nadgrobnih spomenika, usluge graviranja i grafičke usluge), troškovi transportnih usluga, troškovi usluga održavanja (troškovi usluga tekućeg održavanja, usluge održavanja vozila, usluge dezinfekcije/čišćenja-sredstava za dezinfekciju/čišćenje, usluge održavanja softvera, ostale usluge održavanja, zaštitarske usluge), troškovi reklama i ostalih usluga (kopiranje, troškovi periodičnog pregleda i sl.),
- i.) Finansijski rashodi su u 2022.godini bili veći za 2.527,00 KM u odnosu na prethodnu godinu.

POSLOVNI REZULTAT:

PRIHOD-RASHOD	2022 . GODINA	2021. GODINA
DOBIT	20.974,00	125.967,00
POREZ NA DOBIT	2.973,00	13.245,00
NETO DOBIT	18.001,00	112.722,00

IZ PRILOŽENE KUMULATIVNE TABELE VIDLJIVO JE DA JE U 2022.GODINI OSTVARENA ZNATNO MANJA NETO DOBIT U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU KAO POSLJEDICA SMANJENOG OBIMA POSLOVANJA.

V VANREDNE AKTIVNOSTI

- *Djelatnost vezana za građevinarstvo, investicije, tekuće održavanje i opremu*
 - Nabavka pmv Citroen C3, ukupne vrijednosti cca 29.829,00 [KM]
 - Nabavka traktora sa prikolicom, ukupne vrijednosti cca 8.518,00 [KM]
 - Nabavka računara i štampača, ukupne vrijednosti cca 3.919,00 [KM]
 - Nabavka dvije motorne kose, ukupne vrijednosti cca 3.914,00 [KM]
 - Nabavka mašina i namještaja, ukupne vrijednosti cca 1.476,12 [KM]
 - Nabavka i ugrad. video nadzora, ukupne vrijednosti cca 4.392,00 [KM]
 - Nabavka i ugr. dvokrilnih vrata, ukupne vrijednosti cca 3.058,00 [KM]
 - Sanacija krova cvjećare Crkvice, ukupne vrijednosti cca 15.558,41 [KM]
- UKUPNO: 67.609,61 [KM]**

VI OSTALO

U 2022. godini na volonterskom osnovu smo kosili i čistili neka eksterna groblja.

Ovom prilikom ćemo elaborirati one najznačajnije:

- Na volonterskom osnovu smo jednokratno pokosili i detaljno očistili mezarluke u Gnjusima i Jevrejsko groblje u Zelenilu.
- U tri navrata smo tokom 2022. godine besplatno sređivali spomenike poginulim borcima HVO-a u Crkvicama, Šehidskom spomeniku na Prašnicama, nagrobna obilježja poginulim pripadnicima ARBiH Rešadu Čalkiću, Komadini Borivoju, Fuadu Smailbegoviću, te Željku Kneževiću.

U više navrata smo se obraćali Osnivaču-Gradu Zenica u vezi slijedećih problema sa kojima se preduzeće susreće u svakodnevnom radu, a koji se odnose na:

- Izradi novog zakona na nivou države, entiteta i kantona o grobnjoj i sl. tematikama,
- Izradi nove Odluke o grobljima za Grad Zenica,
- Nedostatku prostora, odnosno grobnih mjesta na oba naša groblja,
- Problematika priključenja oba naša groblja na javnu kanalizaciju,
- Problematiku javne rasvjete na našim grobljima i pristupnim saobraćajnicama,
- Starim, novim i potencijalnim klizištima, odronima i oštećenjima pristupnih puteva na oba naša groblja,
- Trajno rješavanje zaštite, održavanja spomenika, spomen kosturnica i usamljenih i značajnih spomenika u gradu,

Tokom 2022 godine preduzeće je uspješno odgovorilo svim poslonim zadacima koji su mu postavljeni, ispunilo je sve obaveze prema državi, radnicima, saradnicima, povjeriocima, dobavljačima i ostvarili dobit.

U Zenici, maj 2023. godine



J.P. "Gradsko groblje" d.o.o. Zenica

Sarajlić Almir

Sarajlić Almir, direktor

Javno preduzeće „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica

Broj: 971/23

Zenica, 16.05.2023.godina

Na osnovu člana 21. Statuta Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica, a nakon razmatranja Prijedloga Izvještaja o poslovanju Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica za period 01.01.2022.-31.12.2022.godine, broj: 849/23 od 28.04.2023.godine, Nadzorni odbor Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica na IV sjednici održanoj 16.05.2023.godine donio je:

ZAKLJUČAK

o prihvatanju prijedloga Izvještaja o poslovanju Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica za period 01.01.2022.-31.12.2022.godine

I

Prihvata se prijedlog Izvještaja o poslovanju Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica za period 01.01.2022.-31.12.2022.godine u tekstu koji je sastavni dio ovog zaključka.

II

Zadužuje se Uprava preduzeća da Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica za period 01.01.2022.-31.12.2022.godine dostavi Gradonačelniku Grada Zenica koji u ime Osnivača vrši poslove Skupštine Preduzeća na razmatranje i usvajanje.

III

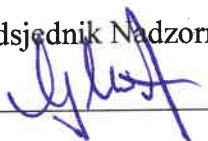
Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Članom 303.stav1.Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br.81/15)propisano je da se odredbe Zakona o privrednim društvima o dioničarskom društvu primjenjuju na društvo sa ograničenom odgovornošću, ako posebnim odredbama nije drugačije određeno.

Članom 234.tačka d).Zakona o privrednim društvima, propisano je da skupština odlučuje o usvajanju godišnjeg izvještaja o poslovanju društva, a članom 257.tačka d) istog zakona propisano je da je Nadzorni odbor nadležan da podnosi skupštini godišnji izvještaj o poslovanju. Članom 21.Statuta Javnog preduzeća „Gradsko groblje“ d.o.o.Zenica regulisano je da je Nadzorni odbor nadležan da donosi odluke, zaključke, uputstva i zauzima stavove iz svoje nadležnosti. U vezi naprijed navedenog, donesen je zaključak kao u izreci.

Predsjednik Nadzornog odbora



Dostavljeno:

- 1 x Skupština preduzeća-Gradonačelnik Grada
- 1 x Služba za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove Grada Zenica
- 1 x Nadzorni odbor
- 1 x Uprava preduzeća
- 1 x A/a